نمره ۲۲۰ ایکنجی دوره

شنبه ۱۹ خرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	آلتی‌لیق	۱۲۰	ریال
۶	آی‌لیق	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

آذربایجان

قیمتی ۵۰ دینار

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورقانیدیر

ینی تربیه ایوی

ایندیه کیمی دارالتربیه و یا دیلنچی‌خانه آدی ایله مشهور اولان تبریز شهرینده‌کی تربیه ایوی و اونداکی جریانلار کئچمیش حکومتین ان منفور یادگارلاریندان بیری ایدی.

ملی حکومت تشکیل تاپماسیندان قاباق بورادا بیر عده آناسیز ـ آتاسیز اوشاقلاردان و آیری عاجز عنصرلردن قالیب و اورانین هیئت‌مدیره‌سی بو فقیرلرین آدینا آلدیقلاری جیره‌دن شخصی استفاده ایتمکله اورانی یورولمَز یاندیریجی بیر شکل ایله اداره ائدیردیلر.

اصولا کئچمیش هیئت حاکمه نوز جانیلرینین اوزینه پرده چکمکدن توتری ظاهرده بعضی (عام المنفعه) و یا «خیریه!» مؤسسه‌لرینی دوزلتمگه مجبور ایدی.

اونلارین ملته ایتدیگی بو اونودولماز! مرحمت لرین برکتیندندر که بوگون بورادا جامعه‌میزین بیر چوخ حصه‌سی فایده‌سیز قالیب و اجتماع اونلارین انرژی‌لریندن استفاده ایتمگه امکان تاپا بیلمیر.

کئچمیش تربیه ایوینین داخلی وضعیتینی گورنلر تربیه ایوی دوزه‌لتمکدن هیئت حاکمه‌نین اصل منظوری‌نین نه اولدیغی باره‌سینده صحیح قضاوت ائده بیلرلر.

کئچمیش تربیه ایوینده اوراداکی اوشاقلار، کیشی‌لر، قادینلار وحشیانه بیر شکلده یاشاییب و انسانلیغا یاراشماز شرطلرله حیات سورردیلر.

ملی حکومت تشکیل تاپدیقدان سونرا تربیه ایوی‌نین وضعیتینده درین ده‌گیشیک‌لیک‌لر عمله گلدی ایسه بو تغییرلر قانع ایدیجی دگلدیر.

ایندی تربیه ایویندن لایقنجه استفاده ایتمک ایچون ملی حکومت قاباقکی قوشون ساخلانیلان یئری تربیه ایوینه تخصیص و ترتیب و جدی صورتده تعمیر اولونماقدادر.

اورادا ۱۰۰۰ نفره قدر تربیت ایتمک ایچون یئر اولدیغینا گوره چوخ راحتلیق ایله بو ۱۰۰۰ نفر قالا بیلرلر.

آیری بیر بنا که ینه ده قوشون اختیاریندا ایدی تربیه ایوینده‌کی اوشاقلارین مدرسه‌سی ایچون تعمیر اولونور.

ینه ده مخروبه شکلینه سالینمیش بیر بویوک باغی آبادلاشدیریب تربیه ایوینین اختیارینا ویره‌جکلر. بو باغدا ایشله‌مک استعدادینا مالک اولان فقیرلر ایشله‌دیله‌جکدر. اورانین محصوللاری فقیرلرین نفعینه ساتیلیب و اونلارا خرج اولوناجاقدر.

تربیه ایوینده عمله گلن اصلاحاتین مخارجی ۱۰۰۰۰ تومنه قدر تخمین ائدیلمیشدیر. رختخواب، تختخواب و سایر مخارجلر ایسه داها آرتیق اولاجاقدر.

بو ایشلر تئزلیکله انجام تاپاجاقدر و احتمال ویریلیر که بو هفته‌نین ایچه‌ریسینده تربیه ایوی رسمی صورتده افتتاح اولونسون.

بئله‌لیکله کئچمیش جامعه‌میزین منحوس شرطلری اثرینده تربیه‌سیز قالمیش اوشاقلار و ملتین فردلری تربیه اولونوب جامعه‌میزین اختیارینا ویریله‌جکدر.

بو تربیه ایوی کئچمیشده منفعره دگلی آلمیش آذربایجانین تربیه ایویندن لاماییله ده‌گیشیک اولاجاقدر.

کئچمیشده‌کی تربیه ایولری و خیریه مؤسسه‌لری یالنز خلقی اورادا خفه ائدیب و اونلارین استعدادین آرادان آپارماقدان توتری ایدی. اورادا اولان شرطلر قهری صورتده انسانلیق، عزت‌نفس، انسانلیق غرورین تربیه ایوینده اولانلاردان سلب ...

ینیلیکجی ـ مجید ـ

«ینی عصردن»

چویرن: حمید ذاکرپور

محکم و طولانی صلح اوغروندا مبارزه

صلح، چوخ زمان دگل فقط گئچن ایلده قازانلمیشدر.

بیر ایل بوندان قاباق قیزیل اوردونون قهرمان قوشونلاری برلینین آلینماسیندان توتری آماسیز ووروشمالار آپاریردیلار. همین ووروشمالار مای آیینین اول گونلرینده سووت سلاحینین غلبه‌سیله خاتمه تاپدی. ... [illegible]

[illegible]

مسکوا

قره‌ل

شورالار اتفاقینین عالی شوراسینین ریاست هیئتینه

آذربایجان خلقی و آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سی طرفیندن، سووت دولتینین بانی‌لریندن اولان و بوتون عمرینی دموکراسیا ترقی‌سی توسعه‌سی یولوندا صرف ایدن و اوزون ایللر مدتنده ریاست جمهور وظیفه‌سینی لایقنجه ایفا ایدن، سورگملی دولت خادمی، عموم سووت اتفاقی آغ سقالی و بویوک دموکرات میخائیل ایوانوویچ کالینین جنابلارینین وفاتی مناسبتیله شورالار اتفاقی عالی شوراسینین ریاست هیئتی واسطه‌سیله تحبیب‌همسایه‌میز قهرمان سووت خلقلرینه باش ساغلیغی ویریب و بو غملی و ثانی آور حادثه‌لی تسلیت ائدیریم.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سینین صدری پیشه‌وری

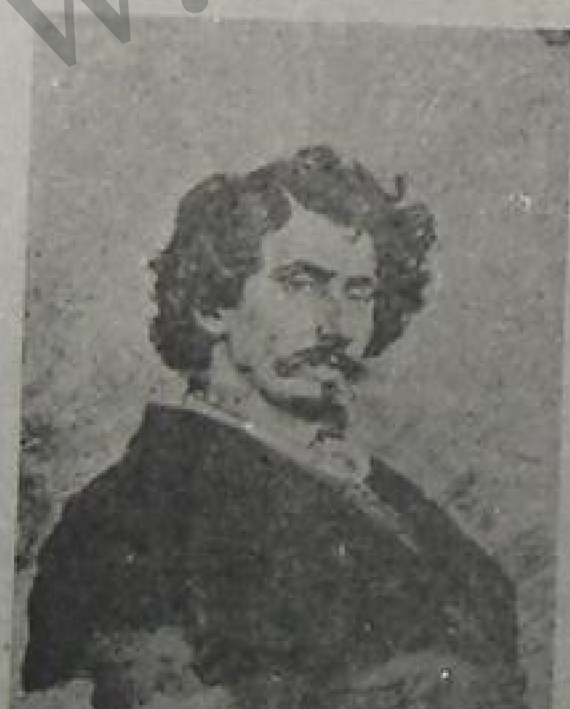
داخله خبرلری

[illegible]

بویوک روس رسامی

ره‌پینین حیات و یارادیجیلیغیا

حصر ایدیلمیش مسامره

خرداد آیینین ۱۶سیندا سووت مدنیت ایوینده ره‌پینین حیات و یارادیجیلیغینا حصر ایدیلمیش بویوک طنطنه‌لی مسامره و اونین یارادیجیلیغینا دائر بیر سرگی تشکیل ایدیلمیشدیر. سامرنی آذربایجان رساملاریندان آقای یاسمی آچیق اعلان ایتدیکدن سونرا آقای رسام مورخ زاده ره‌پینین حیات و یارادیجیلیغی حقینده بیله اوخودی:

ایلیا یفیموویچ ره‌پین ۱۸۴۴

[illegible]

محمد علی ولی‌زاده

خلقمیز آذربایجان دموقرات فرقه‌سینه منتدار در

اوزون ایللر دن بری آذربایجان خلقی آزادلیق و سعادت گونشین افقدن باش قالدیراجاغینی گوزله‌ییردی.

آیلار کئچدی، ایللر دولاندی (۲۱) آذر، آذربایجان خلقینین اوزینه بیر بهار گونشی کیمی نوز نورینی ساچدی.

بو گون خلقمیز آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین رهبرلیگی سایه‌سینده نوز ملی دولتینی قوروب ملی آزادلیق یاراتماغا موفق اولدی.

۲۱ آذردن آز بیر مدت کئچمه‌سینه باخمایاراق آذربایجانین هر ساحه‌ده بویوک تاثیرلر الده ایدیلدی.

۲۱ آذر ملی مجلسین تشکیلی و ملی دولتین قورولماسی ایله علاقه‌دار اولاراق خلقمیزه دگرلی تحفه‌لر بخش ایتدی.

مدرسه‌لرده آنا دیلینده تحصیل و یازیب اوخوماق، تویراقسیز کندلیلریمیزه تورپاق ویرمک، خلقین آسایشینی یاخشیلاشدیرماق، ملی رادیو دان و ملی تیاترودان استفاده ایتمک، شهر و کندلریمیزی آبادلاشدیرماق، حفظ الصحه ایشلرینی یاخشیلاشدیرماق بو جمله‌دندیر.

اعتراف ایله قید ایتمک لازمدر که ایندی عزیز وطنیمیز آذربایجان آزاد نفس آلیر خلقمیز شادلیق و سعادتله حیات سورور.

ایندی آرتیق گوزلرینی میخانه‌لرده، تریاکی‌خانه‌لرده، گئجه‌لر اوسقور یئرلردن اوزاقلاشاراق بوش وقتلرینی تیاترولاردا، سالونلارده، سینمالاردا، قرائتخانه‌لرده و باشقا مدنی اگلنجه یئرلرینده گئچیریرلر.

ایندی آذربایجان خلقی خوشبخت دیر.

آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین رهبرلیگی سایه‌سینده خلقمیز آز بیر مدتده اجتماعی و اقتصادی ساحه‌لرده پارلاق موفقیتلر الده ایتدیگی کیمی مدنی ساحه‌ده ده مثلسیز موفقیتلر الده ایتمیشدیر.

بونا جانلی ثبوت اولاراق، تبریزده بیر نیچه مدنی موسسه‌لرین تشکیل تاپماسینی گوسترمک اولار: ملی رادیو استانسیونی، دولتی تیاترو و سائره.

دایمی تبریز رادیوسی هر گون آذربایجانین مرکزی محتشم تبریزدن سس‌لنیر.

قانادلی بیر قوش کیمی جیریلدا جیریلدا آزاد آذربایجان خلقینین شیرین نغمه‌لرینی، خوش آوازینی، فرحلی خبرلرینی نوز سعادتینی قوروماق ایچون قلبینده دوغدوغو عزم و متانتی مملکتیمیزین هر یئرینه یاییر.

هر گون ساعت ۵ گون اورتادان سونرا خلقمیز نوز آنا دیلینده رادیو وئریلیشلرینه قولاق آساراق اورک سوزلرینی ایشیدیر.

رادیودا چالینان موسیقیلر اوخونان ماهنیلار خلقمیزین روحونی اوخشاییر.

خصوصیله قید ایتمک لازمدر که ملی دولتمیز فرح ایلیندن بری تبریزده اولان عرده، عرده، آتدوال دسته‌لری عوضینده بویوک بیر دولتی تیاترو تشکیل ویریلمیشدی. حال حاضردا دولت تیاتروسی خلقمیزین مدنی انکشافیندا مهم رول اوینار.

گئجه‌لرده آیدا ایکی یا اوچ نمایش ویریلیردیسه ایندی هر گون نمایش اولور، گئجه‌لرده هر تماشا، بو گون - بوزلی تماشاچی گوره‌ دیه ایندی هر گون تماشا سالونی دولو اولور. چونکه آرتیق ملی صحنه‌میز گلیه [illegible] لاردان تمیزلنمیشدی.

تیاترودا حاضرلانان تماشالار زنگین دکور و اعلا لباسلارلا تامین اولونور.

فرح‌بخش قرائت [illegible] ان استعدادلی آرتیست و آکتریسالاری استخدام اولاراق تماشالاری اوینایرلار.

تیاترو مدیریتی جدی فعالیتی نتیجه‌سینده تیاترودا بویوک دونوش یارانمیشدیر.

مدیریت استرسه تماشالارین یاخشی حاضرلانماسیندا و ایسترسه تماشالارین تشکیلینده بو وضعیت گوسته‌ریر همیشه چالیشیر که حاضرلانان نمایشلری وقتیندا تماشاچیلار گوروسونلر. بئله که خرداد آییندا ۳۴ نمایش اوینانیلاجقدیر.

بوراده لازمدر قید ایتمک که تیاترو ایشلریمیزین انکشافیندا سووت تفلیس مدنی رابطه ساحه‌سینین ایران جمعیتی تبریز شعبه‌سی و تبریزده‌کی سووت مدنیت اوی بویوک کومکلیگی اولموشدور.

آرتیست و آکتریسالاری بیر شرایطده و املاری تربیه ایتمکده سونرا دولت تیاترو و سینما تحویل ایله [illegible] لازمی کومکلیگی گوستریلیر.

تماشا نیز آرتیستلری قیزغین چالیشیرلار که ملی دولتیمیز خلقیمیزین قارشیسیندا نوز اعتمادلارینی قازانسینلار.

صحنه‌میزده خلقین اعتمادینی قازانان صنعتکارلاریمیزدا آرتیق آرتیستلر اجرسینده قدیم‌راهیم آقای صمد صباحی، جواد شفیع‌زاده، علی‌اصغر رضوان، [illegible] محمدی، لیلا خانم محسن‌پور، سارا خانم چدان، ایرج احمدزاده، محمد مهدیزاده، صفوره خانم، سابورانی کیمی تقدیره لایق صنعتکارلار وار.

ملی دولتمیز اینجه صنعته قیمت ویردیگی کیمی اینجه صنعت خادملرینه ده قیمت ویریر صحنه‌میزین افتخاری اولان عاشق حسین جوان ملی دولتین قراری ایله خلق آرتیستی آدینی آلمیشدیر.

ملی دولتین بو تقدیری بوتون آرتیستلر آراسیندا بویوک روح یوکسکلیگی عمله گتیرمیشدیر.

فرقه‌میز و دولتیمیز خلقین مدنی آسایشی ایچون هر ساحه‌ده الوئریشلی امکانلار یاراتدیغی ایچون خلق نوز فرقه‌سینه و نوز دولتینه منتداردر.

قوی هامو بیلسین که، آذربایجان خلقی قابل و مدنیت سئون بیر خلق دیر.

آذربایجان خلقی نوز آزادلیغینی و ملی مدنیتینی الده ساخلاماق ایچون فرقه‌میزین و ملی دولتیمیزین اطرافیندا پولاد بیر قلعه یاراتمیشدیر.

خلقمیز آذربایجان دموقرات فرقه‌سینه منتدار دیر، چونکه خلقمیزین اوزینه سعادت قاپولارینی آچان دموقرات فرقه‌سیدیر.

رعنا عندلیب

آذربایجان قیزی‌یام

آذربایجان آزادلیغی ایسته‌ین،
شن یاشایان من بیر اصلان قیزی‌یام
سینه سینده، توپ‌بوب منی بسله‌ین
اوددان اولان یئنی عصیان قیزی‌یام

§§§

بیزده اولماز شیرین ار کلک‌دیشیسی
ساویدر چونکه، بونلار ایکی‌سی
یوز آتلی یه برابردر بیرسی،
عصریمده‌کی مرد میدان قیزی‌یام

§§§

یوردومدا وار، جیچه‌ووران بلبلر
باغچامیزدا آچیب، ال الوان گللر
خندان اولوب ایندی، غملی کونوللر
من قهرمان آذربایجان قیزی‌یام

§§§

من سه‌و مره‌م نه اسارت، قارانلیق
ایسته‌مه‌ره‌م یوردوم اولسون دومانلیق
من ایسته‌ره‌م من تا ملک، جوانلیق
مرد اؤلمیین چونکه خندان قیزی‌یام

§§§

عندلیبم غملی کوکلوم آچیلمیش
گونش چیخمیش، اولکه‌میز ساچیلمیش
خایزلرین بنالری او چولمیش
گلزار سه‌وه‌ن، من گلستان قیزی‌یام

اعلان

تبریزده‌کی سووت مکتبی ۱۹۴۶-۱۹۴۷ نجی درس ایلی ایچون یئنی شاگردلر قبول ایدیر.

شاگردلرین قبولی (ایون) آیینین بیریندن (خرداد ۱۱-دن) باشلانیر.

مکتبه ۷ و ۸ یاشیندا قیزلار و اوغلانلار قبول اولونور قیزلار اوغلانلاردان آیری اوخویاجاقلار.

داخل اولماق ایستینلر مکتب مدیری آدینا عریضه ایله ایکی عدد عکسلرینی (۳ ر ۴ سانتیمترو) تقدیم ایتملیدرلر عریضه‌لرینی تقدیم ایدنرکن سجللرینیده یانلاریندا گتیرملیدرلر.

مکتبه داخل اولانلارین درس کتابلاری مجانی اولاراق تامین ایدیلیر. بو مکتبده تدریس ده‌خی مجانیدر.

یوخاری کلاسلارا اوزاق یئرلردن گلن محصللره معین شرائطله عمومی یاتاقخانه‌ده یئر ویریلیر.

یوخاری کلاسلارا قبول امتحانلا در.

عریضه‌لر قبولی آوغوست آیینین بیرینه کیمی (مرداد آیینین ۱۰ نه قدر) دوام ایده‌جکدر.

عریضه گتیرنلر و مکتبه داخل اولماق ایچون هر نوع معلومات الده ایتمک ایستینلر هر گون سحر ساعت ۱۰ دان ساعت ۲ یه قدر مکتب اداره‌سینه مراجعت ایتملیدرلر.

مکتبین عنوانی لله‌بت کوچه‌سی سووت مکتبی

مدیریت

اعلان

آذربایجان فرش شرکتی خلقین آسایشینی نظره آلماقلا پیرایر نوز اقساطلی ساتیش مغازه فرشلرین قیمتینده ۱۱ خرداد ۱۳۲۵ تاریخندن یئنی بیر کلی تخفیف ویرویدور.

بونونلا محترم اهالیه خبر ویریلیر که بو فرصتدن استفاده ایتسکه نوز احتیاجلارینی مناسب قیمته تامین ایتسینلر و ضمنا اقساطلی ساتیش دا سابق قرار ایله دایر و نقدی معاملات ایدنلر ایچون تخفیف نظره آلیناجاقدور.

آذربایجان فرش شرکتی

ش ۱۱۱ — ۳-۲

آبونه چیلر بیزه!

اگر روزنامه‌لریمیز وقتینده یالماسا اداره‌میزین دفترینه خبر ویریلسین.

---

۲ نجی عصرلرده آذربایجان

-۷-

۱۲ نجی عصر شاعرلرندن مهستی خانمن جانلی ایله [illegible] ارک شعرین، غزلین موسیقی ایله علاقه‌دار اولدیغینی تصدیق ایدیر.

۳ شفاهی خلق ادبیاتی

۷ نجی ۱۲ نجی عصرلرده ساز‌لار و مسجدلر اطرافندا بویوک تجارت مرکزلری [illegible] یازیلی ادبیاتدان تامامیله آیری اولان شفاهی ادبیات کوچری اویماقلار آراسیندا یارانان خلق ادبیاتی داها چوخ اهمیت کسب ایدیر.

آذربایجان شفاهی خلق ادبیاتینین تاریخی آذربایجان خلقینین تاریخی قدر قدیم دورلره خلق یازی بیلمه‌دیگی دورلرده [illegible] انتقالی زمانلاریندا اونو [illegible] علاقه‌دار اولاراق شفاهی ادبیاتی وار ایدی.

مدنیت انکشاف ایدیب اوزی میدانا چیخدیقدان صونرا، بو ادبیات یازیلی ادبیات ایله یاناشی انکشاف ایدیر. عصریمزه قدر گلیب چیخمیشدیر.

[illegible] شفاهی ادبیاتیمیز حافظه‌ده یاشایب اوزیا کوچوریلمه‌دیگیندن بوندان قدیم نمونه‌لری بیزه قدر گلیب چاتمامیشدیر.

بو گون خلق ایچه‌سینده یاشایان شفاهی ادبیاتیمزدا موجود اولانلار قدیم نمونه‌لرینین آثاری واردیر.

[illegible] خاطره‌لری حیوانلارین اهلیلشدیریلمه‌سی، شفاهی اولانلارین ایلقاسی، باشقا بو کیمی موتیولر بو گون بئله سویله‌نمکده اولان [illegible] لاردا مشخص بیر دورور.

آذربایجان مدنیتینین ان قدیم نمونه‌سی یئنی حساب اولونان (آوستا) شفاهی ادبیاتین اساس منبعلری اوزرینده یارانمیش کیمی، آتش پرستلیگین بیر چوخ آثاری ده شفاهی ادبیاتمیزدا بو گونه قدر دوام ایتمکده‌دیر. اوچ مین ایللک مدنیت تاریخی اولان خلقمیزین شفاهی ادبیاتی نمونه‌لرینه بئله (آوستا) صحیفه‌لرینده راست گلیریک.

(آوستا) دا تصویر اولونان خیر و شر اولوهلرینین مبارزه‌سی ظلمتله آیدینلیق عاملری، آتشین مقدسلیگینه حصر اولونمیش حصه‌لر، شبهه‌سیز کی، شفاهی ادبیاتدان استفاده ایدیلرک یارادیلمیش و شفاهی ادبیاتدا عصریمزه قدر نوز ایزلرینی ساخلامیشدیر.

بوندان سونرا هر دورون اوزینه‌مخصوص گلدیگیمیز میدانا گلن افسانه‌لری ده قوروموشو، موتیولری و استیلی اعتباریله خلقمیزین صونرا‌کی شفاهی یارادیجیلیغی ایله آیریلماز صورتده باغلیدیر.

اسلامیتین آذربایجان خلقی آراسیندا رسمی دین اولاراق انتشاریندان صونرا‌دا آتش پرست ایلکین قالیقلاری شفاهی ادبیاتدا دوام ایتمکدیر.

[illegible] ادبیاتدا بالالاریمیزین (اجتماعی حیاتده کی بوتون حادثه‌لرین [illegible] مشهوری اولاراق یارانان ماتریالیست تفکرین آتشین علامتلری) ([illegible]) بو گونه قدر دوام ایتمکده‌دیر.

عرب استیلاسیندان اول الیمیزده یارانان شفاهی ادبیاتدا نمونه‌لری بازیلار اولان بیزه قدر گلیب چاتمامیشدیر. ۹ نجی، ۱۰ نجی، ۱۱ نجی عصرلرین یادگارلاری کیمی تخمین ایتدیگیمیز (ده‌ده قورقود) بویلاریندا و ۱۱ نجی عصرین مشهور عالمی محمود کاشغری‌نین مشهور (دیوان لغات الترک) اثری ایله نظامینین (خمسه)‌سینده آذربایجان شفاهی ادبیاتینین بیر چوخ نمونه‌لری محافظه ایدیلمیشدیر.

بو زمانکی شهرلرله کندلر بیر - بیرینه صون درجه‌ده یاخین ایدی. تجارت مرکزی اولان شهرلر اساس حام مالی کندلردن آلیردی.

شهر اطرافیندا اشاغی اهالی یالنیز کند تصرفاتی ایله مشغول اولاردی.

بو کندلیلر عینی زماندا حیواندارلیق ایله مشغول اولدوقلاریندان یاریم کوچری بیر حیات کئچیریردیلر.

یالنیز حیوانداریقلا مشغول کندلیلر تام معناسیله کوچری حیات یاشاییردیلار.

کوچری اویماقلارین مهم حصه‌سی عرب، فارس مدنیتیندن اوزاق ایدیلر. اونلار اسلام دینی ایله چوخ سطحی منسب ایدیلر.

کوچریلر چوخ زمان مرکزی حاکمه تابع اولمور، تورپاقچیلارین، نوز آغ ساققاللارینین نفوذی آلتیندا یاشاییردیلار.

طائفه اجرسینده‌ن چیخمیش قهرمانلارین اطرافیندا عسگر [illegible] کوچریلر الده سلاح اولدوقلاری و حیوانلاری قوروجو اولدوقلاری اوچون [illegible] اونلار تاریخده قهرمانلیق گوسترمیش فداکار انسانلارین آدینا دوزلمیش بیر چوخ داستانلاری مرثیه‌لری و اغاللاری کچیبلی‌لار [illegible] ترنم ایدن اوزانلارا عمدن حرمت بسله‌ییردیلر.

کوچری طائفه‌لر الاچیقلاردا یاشاییر، ایلدا مال، قورالارینی‌ساتاق حساره چیخارار قیش زمانلاریندا آرانا گلیردیلر.

تاجرلر (بازرگانلار) بویوک شهرلردن پارچا و باشقا شیلر خصوصا حربی لوازمات گتیریردیلر.

وهبر روزنامه‌سیندن چفوی: م. ا. محمدعلی . اریی

تعلیم و تربیت اتحاد جماهیر شورویده

عمومی تعلیمات کمیت و کیفیت جهتیندن:

-۴-

اگر شوروی‌نین جوان دولتینین اجتماعی شئو ونما لرینی تاریخی وقتده مطالعه اولونا معلوم اولار که روسیه‌نین بویوك رهبری و بشریتی جامعه‌سینین معمارلاری (یعنی لنین‌لر) تربیتی ایده‌آلی عملی اولوب و قبیل‌اوردونون یوکسك ودیری قوه‌سی شوروده باغلاناراق مرلرچه معلم که بشر علمی ذخیره و سرمایه‌لرینی اوز حافظه لرینده ضبط ایدیلر اوز عزیز رهبرلرینین منطقی محکم اولار اجتماعی مکتبینی نقشه‌سی اوزره عمل ایدیب و بیر تازه جامعه‌نی ایجاد ایتمگه موفق اولوبلار که بشر تاریخینین شئو نمالرینین نتیجه‌سی و خلاصه‌سی‌دیر.

پروفسور لاسکی‌ نین اثرلرینده:

سنین پروفسوری بین اعضا وایلی بورادا ذکر ایتمك ایسته‌میر دگل بیله که حرمتلی اوسوجولاری بیرا معلوم‌دور بو پروفسور تمام دنیاده معروف‌دور، و اوزو‌ده انگلستان کارگرلر حزبینین عضوی‌دیر و سیت کومیته و شوروی دولتینه بیر انتقادچی موافقتی اخطار تمیشدیر بو بولا بیله شوروی تعلیم و تربیت باره‌سینده اوز (افکاری آدلی کتابینده) معاصر زمانین انقلابلاری موضوعینده ۴۸ نجی صفحه‌ده شله قضاوت ایدیر:

• شوروی‌ده تعلیم و تربیت تشکیلاتی او اندازه‌یه کیمی وسعت تاپیب‌دیرکه میلیونلارجا جماعته که سابقده اونلاری اولارا نشست دن قبا ایدی نه یالنیز فرهنگی‌مئشور علاری تشخیص ویرمك حسیات ایدیب بلکه اونلارا اوز احتیاجلاریله کیمی کامل صورتده لیاقت و استعداد وئرمیشدیر که، بو اسمته حقیقتا آزادلیق جوهری‌دیر دالی قالان ملتلرین تاریخی تاریخ لرینده، شوروی تعلیم و تربیتینین سریع ترقیاتی اوخشایان هیچ بیرشی تاپیلا بیلمز.

اگر انگلستان امپراطورلیغینین بیر قرنده آرتیق مدتده ادیگی عملرلری شوروی دولتینده دالی قالمیش ملتلرین تعلیم و تربیه

مقایسه‌سینده الده ایتدیگی موفقیتلری مقایسه ایتمك چوق مهم بیر فرق گوره بیله‌جیك و انقلابی توضیح ویرمك اوله‌جاق بالدیز استدلال ایتمك اولارکه، ولشوویکلرین اجتماعی فلسفه‌سی اونلاری مساعیم صورتده دالی قالمیش ملتلرین سطح تربیه سینی و کنت لندیرمك که اونلا رین معیرلیك لحظه‌سینده لرین تشفیع ایدیب بیر صورتده که انورلاسمین اجتماعی فلسفه‌سی هندوستاندا هر فرهنگی موضع عین قالقدان آیارد بلماسینن مقطدون ایدیب . . . .

هیچ بیرشی ایتدیگی مدون زماندا حتی اگر گر بیر صورتده ده اولیمش اولسون شوروی دولتین تعلیم و تربیت قلمروینده ایتدیگی ترقیاتین سرعتی ایله قابل قیاس اولا بیلمز.

متمدن دنیانین معلم‌لری اگر شوروی‌نین تعلیم و تربیتی باره سینده عالیبی بیر اعتبارات ایدمك اوز ملتلرینین ضعیف نقطه‌لرینه متوجه اولوب، رقیبنه چالیشاجاقلار و بو موضوع ، بوندا اوزاری‌در که شوروی ملتلرینین اوز ملتلرینین چوخ سمه‌یلر.

بلکه وطنلاری اوزری درکه اولار شوروی‌نین تعلیم و تربیه سینه که شرکت بخش ثروت و اطلاعات حرکتلی بیر آیاوب و متوجه اولاجاقلار که شریت معلم‌لری و شاباشلاری‌نین آمال و آرزولاری شوروی‌نین تعلیم و تربیه‌سینده منعکس و مجسم اولموشدور.

شوروی‌نین تعلیم و تربیه‌سینی شریت خانواده سینین اعضاسندن اولری لجبر دگل، اوندان اوتری که شوروی ملتلری و روسیه جمهوریلری اونلارین میراثلارین آلوب و اونلاری زنگیر لشدیریب کامللاق، فیندلی راق، تربیتی‌روش لری تمام مربی لرین و معلم‌لرین دقت رسینده قویوب که تا شوراده‌سینی عزیز اولان وده لری بیلی اوشاقلار و جوانلار و گلی نسل لر تعلیم و تربیه قسمتینده اونلاردان استفاده ایتسه‌لر.

آذربایجان مطبعه‌سی

اوشاقلار قوتلیمیش — ترجمه ایتدی: مقاله دوستی

کوردلر

• داستان •

-۳۳-

یوخ! هاسو، کاراینن ویرمز دشمنه
داش آلتیندا قویوب اونی سیندیرار
نابود ایلر آتناق هر یردن اولسا
بو عمل دشمنی آرتیق یاندیرار

§§§

آخرینجی گوله لوله دن چیخدی
پاپیلدی هاه! یا فیشیلتی سسی
صانکه آتیجی‌ نین، ایگیت هاسونین
قیریلدی بو سله الیند رشته‌سی

§§§

بخیلدی یئنه ده بیر توزکه ژاندارم
حتی صون گوله ده گیتمه‌دی بوشا
قالدیردی بو زمان کارا بینی او
اندیره‌رك ووردی شدتله داشا

§§§

طبیعتده صانکه مکدر ایدی
بیزیم قهرمانین نا چارلیغیندان
ایگیته اولموشدی او لحظه دنیا
دهشتلی بیر دخمه قارانلیق زندان

§§§

خنجرین دسته سین قویاراق یره
دایادی سینه سین اونین اوجینه
یاد ایتدی تاری نی، وطنی، ائلی
دوشدی یارپاراق کدرلی سینه

§§§

آه هاسو، او رشید، او ایگیت ماتور
اولدی یوره گینده قالارکن حسرت
سینیق کاراینین اوسته یخیلدی
یوره گیندن قوپدی بیر ناله فقط

§§§

اسیردی داغلاردان سرین بیر نسیم
هاسونین غمیندن سیزیلدایوردی
صانکه طبعت دونموشدی ماتم
بورونموشدی کدرا و عزیز یوردی

§§§

سراب اهالیسی طرفیندن فدائیلره ویریلن هدیه‌لر		غلام انتظاری	۱۰۰ ریال
خالقون	۵۷ ریال	ناحاج‌بور	۱۵۰ «
عزیز مهردان	۱۲۰ «	حاجی آقاکریمی	۵۰۰ «
عباسعلی دولت آباد	۱۹۰ «	دکتر حبیبی	۱۰۰ ریال
حوزه نشتاول کرد ۸۳ ریال جوراب		مشهدی علی‌اصغر اکبری	۱۰۰ «
۵ جفت الجك ۲ جفت		اسد فتح‌الهی	۱۰۰ «
قاربلاز نشتبان کرد	۶۳ ریال	مشهدی حسن فتح وصالی	۳۰۰ «
علی شهار قزیل قمه جوراب ۳ جفت		مشهدی عباس نوراد	۱۰۰ «
حوزه ۱۲ سراب	۲۰۰ ریال	حاجی تقی ام جمعه	۱۰۰ «
« ۴ «	۳۲۰ «	حاجی تقی حاجی علی‌اوغلی	۳۰۰ «
جلده باغان فدائیلاری	۵۰ «	حاجی خلیل حاجی علی‌اوغلی	۳۰۰ «
واقف حوزه ۱۰	۲۲۳ «	احمد ماشاءاللهی	۱۰۰ «
حوزه صحرا	۲۰۰۰ «	اسدالله شریفی	۲۰۰ «
آتش صومعه زردی	۳۰۰ «	حسین شیخ یوسفی	۱۰۰ «
ابوالحسن واقف	۱۰۰۰ ریال	مشهدی قلی فرج‌الهی	۲۰۰ «
دکتر نوری	۱۰۰۰ «	مصطفی تبریگی	۱۰۰ «
سلطانعلی برزگری	۱۰۰۰ «	علی کریمی	۷۵۰ «
حبیب سوری	۱۰۰۰ «	غفار کاظمی	۱۰۰ «
عزیز لدن	۱۰۰۰ «	مشهدی باقر حیدری	۱۰۰ «
رضا نصرتی	۱۰۰۰ «	حاجی صمد گودلی	۲۰۰ «
هلال صمدی زاده	۱۰۰۰ «	مشهدی علی ولی‌زاده	۳۰۰ «
عبلاز علی‌زاده	۱۰۰۰ «	آقای محمد عزیزی	۲۰۰ «
محبوب محمدکلام	۱۰۰۰ «	کربلائی عباسعلی کریمی	۵۰۰ «
علی شیرزاد	۲۰۰۰ «	آللهوردی اسفندی	۱۰۰ «
تسوج قصبه‌سینین اهالیسی طرفیندن فدائیلره ویریلمیش هدیه‌لر		علی‌اکبر حسین‌نجات	۱۰۰ «
		ملا خلیل حاجی حسینی	۱۰۰ «
		محمد کروغلی	۱۰۰ «
		آقای محمد رضا زراعت دوست	۱۰۰ ریال
آقای فرج صدقی	۵۰۰ ریال	اوستا علی بابائی	۳۰۰ ریال
حسن عوض‌زاده	۶۰۰ «	میرزا اسمی	۱۰۰ «
حاجی محمد اقبالی	۷۵۰ «	محمد کریمی	۵۰۰ «
مصطفی عنایت‌بیکی	۲۰۰ «	علی‌اکبر محمدخانی	۱۰۰ «

دقت!

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سینین تبلیغات شعبه‌سینده خلقین استفاده‌سی ایچون بیر کتابخانه تاسیس اولماقدادر.

حرمتلی فرقه عضولرینده علاقه‌مند اولانلاردان خواهش اولونور که اوز کتاب هدیه‌لرینی تبلیغات کمیسیونینا اهدا ایدیب رسید آلسنلار. هدیه ویره‌نلرین آدلاری روزنامه‌ده درج اولوناجاق . . .

دقت ـ دقت

آذربایجان و فرس دیللرینده دایتماق استه‌ین سوادلاری ۹ یاشدان آز اولماماق شرطیله هر گون ساعت ۸ دن ۱۰ تا قدر آذربایجان رادیو کمیته‌سینه (محسنی یاسازی ساق نقه اداره‌سی یرنده) مراجعه ایتسینلر. سس و لهجه‌سی یاخشی اولانلار کافی مقوقلا استخدام اولوناجاقلار .

ش ۹۹

آذربایجان رادیو کمیته‌سی

قهرمان زاده

درمانسیز درد!

سیز ایله ظن ایدیرسیز که دنیادا اولان دردلرین هامیسینین درمانی واردیر؟ هله سیز ایشیدیبسیز که، بعضی اولکه‌لرده قرلوتوده دیریلدیرلر بولار اوز یئرینده . آنجاق سیز بیر آز سیر ایدین ولسه‌یدین گوروردون بیزیم اولکه‌ده چوق دردلر وار ایدی که اونلارین درمانلاری ایلیمیردی یوخسا دردلره بیر و ماهر بیر حکیم لازم ایدی که، علاج ایتسین.

اوچ دورت ایل بوندان قاباق من همان بیر سارعان خیابانینداشید. ر

باسازین یانیندا سار اشه‌بیزلر کیمی اوز یولداشیملا دوروب انگه ویریشدیك . دردلریمزی دعتماق ایچون لاغ، لاغ دانیشیب گولوردیك لاکن بو دردلر ایران گنجلرینین قلبیندن چیخمادیغی کیمی بیزیمده اوره گیمزدن گئتمیردی.

بو حالدا بیزیم نظرمزی بیر نفر جلب ایتدی. او بیر دن بیکار گونو کیمی یماغه گلیردی.

اونین آیاغیندا ده کیچیك آیاق قابی وار ایدی. بیری قارا رنگلی ایدیکه تمام جیرلنمشدی و ایپ ایله اونی محکم باغلامیشدی. او بیرسینده رنگی سارای ساغ یئری قولاغینین دیبینه ایدی. او بیریدیکچیجویوسنلار

سورونیر و توز قالدیریردی.

بوزوالی آیاق قابیلاردا، یازالی مرآدام کیمی دوننین آه چکیردی توز یخلریندن شکایت ایدیردیلر.

یازیق انسانین بالاری اوقدر ینی تق ایدیکه اوراقسان حیوان تو کونه بنزه‌نمك اولاردی. یاشی وار ایدیا وکلی ایدی. قوری یئرده یاتمقدان و تبریزین توزلی اولکه‌سیندن قارالموش کیمی تو کلری تزه رنگینی بوز ایله عوض ایتمیشدی: ادرونی قالین توك باسمیشدی، گوزوتوربکه چوقداندی اونین اوزونه اولکوج ده گیتمیشدی.

او بیزیم یانیمزدان کیچن زمان ولداشما سلام ویریب کیچدی.

بیر خبر وارمی؟ ادیه یولداشیم سوروشدی. او ایسه باشی ایله یوق اشارسین ویردی و باشینی آشاقی سالیب کدرلی آدیملا خیابان آشاغی گیدیردی.

من اونون دالینجا خیلی باخدیم وده اوایله گلیردیکه زوالی انسان بو گیدیشله حیاتین اوچوروموده دوغرو یوندلیردی.

من بونی هارادان تانیرسان؟ ادیب گوزومی یولداشیمین قالین قاشینا دیکلمدیم. او ایسه مختصر اولاراق اوندان نه خبر ویرمکه باشلادی.

بو آدامنلا من ریاریسده تانیش اولموشام. او زمان من ادبیات فاکولته‌سینده، او ایسه معمارلیق مهندسلیگینده اوخویوردی. گوزل و قابل بیر مهندس ایدی.

می یازسیده ولان وقت، آدم هر گون گوزل بنالارین قارشیسیندا اوتوراراق اونلارین نقشه‌سی چه کدیگینی گوروردوم. من اونلاردان بو نقشه‌لری نه ایدیرسن؟ دیه سوردوم. آیدیلیم زمان شاد بیر حالدا گولومسه‌رك دییردی:

ـ بو گوزل بنالاردان بیله قابادار کن، اورادا تیکمك لازمدیر.

قوی بیزیمده اولکه‌میز شرقی اولکه‌لر سیراسینا دوشسین!

بیر گون او منی اوز ائوینه قوناق آپاردی. بیر شرقلی کیمی منی ایتدن گلن حرمتی اسیرگه‌مه‌دی. هله اونون گوزل بیر خانمیدا وار ایدی. اوزوده قشنگ ایدی و ایکیجیلیکده‌ نین حیاتینی شنلندیرن بیر کیچیکلرده وار ایدی یئنی بالاجا قیزینین آدینی کیمك قویمشدیلار بو ایله او قدر شن، او قدر قوحلی حیات سوروردیلر که تعریف ایتمکده قدرتیم اولمازدی.

اومکتبنی قورتاریب ایرانا گلدی. ۲ ژوئن ایش یئنی باغلاماندان سونرا خاطرینیدا گیترمجك ایدی:

لاکن دییرلر: من بایدیغیمی سای گوروشلت نه سایمیر. زوالی مهندس طهرانا وارید اولاندان سونرا بیر نیگه چوره گین اسیری اولدی.

محکم و طولانی صلح اوغروندا مبارزه

اول صفحه‌دن بقیه

صحبت هر شیدن اول عمومی صلحین و خلقلرین تهلکه‌سیز لیگینین تامینی و حفظ اولونماسیندا دیر فاشیزم محاربه‌ده ویمکدور هر بیر فاشیست ایسه محاربه‌نین اودینی آلیشدیرانلاردر. حمین بو رولی دا رتجع امپریالیستلرین تاثیری آلتیندا اولان دسته‌لر اوینامایا حاضر دورلار آیدین درکه، ایستر انگلستاندا، آمریکادا و یا ایسترسه آیری یرلرده اولان بو جور دسته‌لر بین‌الخلق صلحین و تهلکه‌سیز لیگین تامینلیگینی پوزماقدان اوتری ئوز شیطنتینی حیاته گیچیرمک ایچون اوروپادا (نه اینکه تک اوروپاده) اولان فاشیست احتیاط لارینا احتیاج لاری واردر و بو مقصد ایچون‌ده انگلیس و آمریکا سیاستینه معین بیر فشار واردر.

محکم صلح و بین‌الخلق تهلکه‌سیزلیک یاراتماقلا راضیلاشمایان بعضی مسئله‌لرین حلینده و یا اسپان موضوعیندا آنگلو ـ ساکسونلار ئولکه‌سینین موقعیتی آیری جور شیجه آیدینلاشدیرماق؟ ارتجاعی دسته‌لرین عکسینه اولاراق، گرچه اوردینده یاشایان خلقلر محکم صلحین یولا تناسیله‌ایندی اولکه‌لیندن ماعدا آزلیق حیاتی سورتده یاراقلانیرلار.

قریم کونفرانسی سایه‌سینده معین اولونموش **محکم و طولانی صلح**، بشریتین ان بویوک آرزوسی و ان درین دیله‌گی‌دیر. بو آرزو شیجه که، معلومدر، بین‌الخلق تهلکه‌سیزلیک تشکیلاتینی، بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینی که بوتون صلح سوهن خلقلرین امیدی اورا باغلیدیر تاسیس اولونماسی نتیجه‌سی سبب اولدی. اما بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی گوجیله ایشله‌ییردیکه، رسمیته دوشدون. معلوم اولان آیری ـ آیری ارتجاعی دسته‌لر مطبوعات و باشقا یوللارله اونون آیاغینی آلتینی قازماغا باشلادیلار. بیر دسته مرتجعلر آچیقدان آچیغا ایسته‌مدیلر که، اونون فعالیتی افلاج ایدیب، زحمتلیک جمعیت افواجین کوکونه سالسینلار. اوبیری دسته‌لر ایسه، بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینی، دنیا ایشلرینده ئوز دولتلرینین آقالیغینی تامین ایتمک ایچون اسلحه‌یه چویرمک ایسته‌دیلر. اونلار، غیره، رسمی ده اولسا، هرحالدا، حقیقتا چالیشیرلار امنیت شوراسینین دائمی عضوی اولان بش دولتین بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی نظامنامه‌سی اوزره ویریلن بیرگه رهبرلیگیه پول ویرسه‌سینلر و شورا طرفیندن رهبرلیکده بوتون مسئله‌لرین حلینده سووت حکومتینین حقینی وقوعدینی اوزاقلاشدیرسینلار. آیدیندر که، ارتجاع دائره‌لری باختی دوشوردولرکه، سووت حکومتیله سازش اولونسا، هیچ وقت امنیت شوراسی هر هانسی بیر امپریالیست سیاستینین سلاحینا چویریله بیلمز. اونا گوره‌ده امنیت شوراسیندا سووت حکومتینین تام اختیاراتلی رولی، بو تشکیلاتین حل ایتدیگی مسئله‌لرده، نظامنامه‌ده قید اولونموش صلح سیاستی یولوندان چیخماقلیقدان اوتری ضروری بیر تضمین‌دیر. سوزده مرتجع لرده صلحین حفظ اولونماسی و دموکراتیانین معین بیر قوروساتنین مدافعه سیندن اوتری چیخیش ایدیرلر. ایندی اونلار، اوروپادا

فاشیزمین ئوز یاغیدالیغینین آجی خاطره‌لری اوتوتدولماییش بیر موقعده ایلیه بیلمزلر ئوزلرینی خلقلردن اوتری خطرلی اولان سیاستین یولو خدوروچوسی اولسونلار.

حتی، اونلارا میلیز اولاراق تابع اولان ملتلری هشی محاربه‌نین لاپیلیگینده وحشته سالان اوعدار مرتجعلر محاربه‌دن قاچماق ایسته‌ییرلر.

لاکین بو مسئله‌ده‌ده مرتجعلر موجود اولان سیاستلرینین بیر بلین مستقلیگینی ئورت ـ باسدیر ایتمک ایسته‌ییرلر. اونلاری موفقیتله افشا ایدیرمک سیاسی جهتدن خلع سلاح و مجزا ایتمک اولار.

محکم صلحین تامینی اوغروندا کی بو بویوک مبارزه‌ده هیچ بیر حقیقی دموکراتیک تشکیلات الیمیه‌بیلمز بطرف قالسین، خصوصا کارگر تشکیلاتلاری.

بو حقیقی بوتون دنیا کارگر اتحادیه‌لری آنلایی یاخشی‌دوشونورلر دی و ئوزلرینی ۱ـ مای مناسبتیله عموم دنیا کارگرلرینه اولان بیانیه سینده آلماعیداکی هدفلری ایرهلی سوروردی. خلق آزادلیغینین عابه‌سی: هرشکلده اولان فاشیزم و ارتجاع اوزه‌رینده دموکراتیانین تام غلبه‌سی؛ آلمانیانین تام و آخرینجی مغلوبیتی؛ بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینی عدالتلی و طولانی صلحین تاثیرلی اساسلاری اوزه‌رینده استقلاله ملتندرمک. آیدیندیرکه، بوتون دنیا کارگر اتحادیه‌لری افاقین ۱ ـ مای چاغریشی میلیونلارلا زحمت کش کتله لرینین همرأیلیگی و حرارتلی سسلریله قارشیلانا جاقدر. محکم صلح تامینی اوغروندا کی مبارزه‌ده آزادلیق سه‌وهن ئولکه‌لرین خلقلری‌نین اساس کتله‌لری، سووت اتفاقی خلقلریله الـ اله ویریب گیدیرلر. بو کتله‌لر محاربه ایللرینده بویوک سیاسی تجربه الده ایتمیشلر. اونلاری آرتیق ضد سووت افتراءلارلا ئوز هدفلریندن منحرف ایتمک اولمز. ایندی باشقا ئولکه‌لرین خلقلری‌بیزی محاربه‌دن قاباقکیندان یاخشی تانییر و ایسانلا گتیریرلر. اونلار، آزادلیق سه‌وهن خلقلرین فاشیزم جلادلارینین قانلی پنجه‌لریندن خلاص اولونماسیندا بیزیم ویردیگیمیز قیمتلی هدیه‌لری گوروبلر. باشقا ئولکه‌لرین وطنپرستلری، ئوز ئولکه لرینین آزادلیغی اوغروندا نتیجه‌لی مبارزه ایتمک نمونه‌لرینی، سووت خلقیندن ئوگرنمیشلر. ایندی، اونلارین چوخلارینین نظرلرینین بیزده اولماسی، هیچ ده تصادفی دگیل، چونکه، ایسته‌یرلر، محرابه و انسانی انسان طرفیندن استثمار ایتمه‌دن سرعته ئولکه‌نین آبادلیغی، صنایعی و مدنیتی، رفاهی و جیجیک لندیرلمه‌سی، حقیقی دموکراتیا و عمومی صلحین مدافعه اولونماسی نمونه‌سینی گورسونلر. **بیزیم بویوک سووت دولتمز خلقلرین امنیت لین اعتبارلی قلعه‌سی‌در.**

بیزیم ئولکه‌میز ئوز گوجونی یاخشی بیلیر. لاکین او گوج سیاستینی ده ایدیر. او، بوتون آزادلیق سه‌وهن خلقلرین حقوقیاتی محترم سایر و بوتوندنیادا صلحین تامین اولونماسیندان اوتری اونلارلا یاخیندان لشماقلیق اینده‌گی آرزو ایدیر.

اونا گوره‌ده آیری ئولکه‌لرده اولان، صلحین حقیقی دوستلاری، ئوز لرینین محکم و طولانی صلح اوغروندا کی مبارزه‌لرینده بیزیم سووت ئولکه‌میزه بویوک اعتماد و اینانلا آرخالانا بیلرلر.

ایندیکی قطعی مبارزه‌ده مرتجعلرین آرا قاریشدیرما سیاستلرینه قارشی طرفی مبارزه‌نی فعالیتله دوام ایتدیرمکلر، آنچه بویوک جسارت، امید و ایمانلا یاخا بیلرلر، که، بشریتین ان علی آرزوسی و سی اولان صلح حیاته گیچه‌جک.

بویوک روس رسامی

اول صفحه‌دن بقیه

تصویر ایدیرلر.

۱۹۲۲ نجی ایله قدر دوام ایتمیش بو حرکت ۴۸ آتاملی سرگی دوزه‌لده بیلمیشدر.

۲۴ یاشلی رپین «وولقا مزدورلاری» آدلی اثرینی ۱۸۷۳نجی ایلده قوتاروب بویوک شهرت قازانماغا موفق اولدی. بو موضوع صنعتکارین دقتینی و آتشین قلبینی ئوزونه جلب ایتمیشدر. تابلودا وولقا مزدورلاری بویونلوغا قوشولوب یوک گمیسینی چکن بشرده تصویر اولونموشدر. رپین ۱۸۷۳ نجی ایلین ماییندان ۱۸۷۶نجی ایلین ایول آیینا قدر وقتینی خارجی ئولکه‌لرده مسافرتده گیچیرمشدر.

رپین خارجده ئوز یارادیجی لیغینا مساعد شرایط تاپا بیلمه‌دی آنجاق آوروپا موزه‌لرینده بویوک مقیاسدا نمایش اولونان گچمیش اینجه‌صنعت اثرلریندن ئوزی‌اوچون قیمتلی درسلر آلسا بیلمه‌زدی. ۱۸۸۰ نجی ایلدن ۱۸۸۳ نجی ایله قدر «حج یوروشی» آدلی تابلو اوزه‌رینده مشغول اولور. همین تابلو ایندیکی ترتیاکوف موزه‌سینده تماشا چیلارین نظرینی ئوزونه جلب ایدیر.

قابلیجی روسیه‌نین دوره‌لیق نظریه‌لرینی گوستره‌ن بو اثر حقیقتا اولقدر یاخین و اوییون ایدی که تماشاچیلارین چوخ‌ده سیاسی قورخو دوغورور بیر عدمینی ایسه هیجانه گتیریر عصیان و مبارزه‌یه چاغیر یردی. بیر ایلدن صونرا سیاد و ساسلا و سرگیسینده رپینین «گوزله میرلر» آدلی اثری نمایش ایدیلدی بورادا ئوز محلیده قاییدان سیاسی دوستاغی تصویر ایدیر بیر چوق حاضرلیقدان صونرا ۱۸۷۸ نجی ایلده «زاپا روژلیلار» تابلوسینی تمام ایدیر بو اثر تاریخدن گوتورولمه بیر حقیقت ایدی، عثمانلی سلطانی دوردینجی محمد طرفیندن اسلام دینینی قبول ایدیب و اونون امرینه تابع اولماق حقینده گوندریلن نامه‌یه جواب اولاراق ئوز مرزلرینین اطرافیندا یاشایان سلطانا جواب یازیرلار.

رپینین مضمونی اونلارین چوخونون گولوشیندن حس ایتمک اولار. صنعتکارین ایشله‌دیگی تاریخی موزولرلاردان بیرینده بوتون دنیاده معروف اولموش «ایوان قروزنی و اونین اوغلی ایوان» آدلی اثردر. فاجعه اولقدر بویوک‌صنعت کارلیقلا ایشله‌نمیشدی‌که بو تابلو دنیا اینجه صنعتینده بیرینجی سیرالاردا بیر دوتور.

رپین یارا دیجیلیغی درینلیکده دموکراتیک فکرلردن دوغموردر. زحمتکش خلقینه و اونون مدافعی اولان صیاپلارا تمایله اساسلانیر. بوتون تابلو لارینده اشتراک ایدن آدملارین سجیه‌سینی بیر اساس اوزه‌رینده قویور. او بیوک تابلولار ایله‌لیکده عکسلر اوزه‌رینده ایشله‌میشدر. دیمک اولار که او ۱۸۸۰ نجی ایللرده یاشایان گورکملی خلق نماینده‌لرینین عکسلرینی یارالمیشدر.

رسام بوتون عمرینی بویوک بیر زحمتکش کیمی آرامسیز کیمی ایشله‌مشدر. رپین محیطینده دموکرات عقیده‌لرینی حیاته کیچیرمه‌یه بویوک بیر واسطه اولموشدر.

۱۹ نجی عصرین ایکینجی یاریسین اجتماعی حیاتینی تیپیک اولاراق ئوزونده عکس ایدن و روسیه‌تصویری صنعتینی دنیا مدنیتینین ان یوکسک سویه‌سینه چاتدیران ایلیا یفیموویچ رپین حقیقی بیر خلق رسامی ایدی. او ئوز وطنینی و خلقینی نجیب بیر محبت ایله سه‌ویر دی.

او خلقین گله‌جه‌گی یارادیجیلیغی قوه‌سینه اینانیر اونین قارشیسیندا بویوک بیر مسئولیت حس ایدیر. بویوک داهینین‌حیاتی و یارادیجیلیغی، خصوصا اونین ئوز صنعتینه اولان اندازه‌سیز محبتی و یورولماق بیلمه‌ین زحمتی بیزه بویوک بیر درس و عبرتدر.

بیز ایران آذربایجانی رسام‌لاری بویوک صنعتکار رپینین صنعتکاراق یولونی تعقیب ایتمکله خلقیمیزی اجتماعی قورتولوشونی و آزادلیق اوغروندا کی مبارزه‌لرینی ئوز اثرلرینده عکس ایتدیریر ملیک آقای رسام بوزرع زاده‌نین مفصل نطقیندن صونرا آقای صدقیانی و آقای بهرامیان علاوه اولاراق رپینین یارادیجیلیغی حقینده چیخیش ایتدیلر. آقای صدقیانی چکدیگی رپینین اثرینی جمعیته گوسترده. آچیلاجاق رسام‌لار سالونیا هدیه ایتدی و همین سالونین آدینی آذربایجان خلقینین بویوک صنعتکاری رسام بهرامین آدینا قویماغی پیشنهاد ایتدیلر. اجلاس بو پیشنهادی صمیمیتله آلقیشلادی. رسمی حصه‌دن صونرا مشهور سووت فیلمی «سیاوا» گوستریلدی.

حسن قصیر زاده

ینی تربیه ایوی

اول صفحه‌دن بقیه

الدیردی. اورادا جامعه‌میزین ان مؤثر ارزی‌لری حبس اولونوب و آخرده فاسد اولوردیلار لکن بورا، مدنی و معاصر بیر شکل‌ایله اداره اولونوب جامعه میزده فعالیت الله‌ین ارزی لرین سویه‌سی یوکسه‌لیله‌جکدر.

بیز امینیک که آذربایجانین اوبیری نقطه‌لرینده ایسه خلقیمیز بوکیمی اقداملار ایله گنجیمیز دوره‌لین شوم ایرلرینی آرادان آپاریب و آذربایجان خلقینین لیاقتینی اثبات ائله‌جکلر.

داخله خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

ینی تربیت ایوی

یاخین گلجه‌ده بورادا صغیر و علیل آدملاری ساخلاماق ایچون مینفرلیک تربیت ایوی تاسیس اولاجاقدر.

تربیت ایوینین آبرومند آشپزخانه‌سی اولوب و اورادا یاشیانلار عالی خورکلرله تامین ایدیله‌جکلر. اونلارین تحصیل و تربیه‌سی ایچون بویوک بیر مکتب، تربیت ایوی اختیارینا قویولاجاقدر.

بوندان علاوه و قوسه‌یه بویوک بیر میوه باغی ویریله‌جک.

یاخین اکین آیلارینی تربیت ایوینده اولانلار تخم ویریب و میوه لرینده‌ن شخصی احتیاجلاری ایچون استفاده ایده‌جکلر.

تربیت ایوی حق قوشونلاری طرفیندن یوخاله‌ن باشقالارین بیرینده تشکیل اولوب و بیر مقتبه قدر ایشه باشلایاجقدر.

یاخین زماندا آذربایجان دارالفنونی‌نین آچیلماسی گوزله‌نیلیر.

بو گونلرده آذربایجان ملی دارالفنونین افتتاحی گوزله‌نیلیر. دارالفنونین شوری معین اولونموش و پروگراملاری حاضر ایدیلمیشدر. آذربایجاندا حق قوشونلاری و فدائی دسته‌لری افسر جهتیندن تامین ایتمک ایچون اوچ حربی مکتبین آچیلماسیندان آیلاری عارضلیق گوروروب و معلماری ایش‌لری خاتمه تاپمیشدر.

بو مکتبلرین بیرینجی سی ابتدائی حربی مکتب اولوب بلم و گنجلیک باغلی اوشاقلار و مخصوصا ایندی طبیعی اولاراق اوشاق قوشون قسمتلرینی تشکیل ایدن گنجلیک باغلی لار قبول اولوناجاقلار.

ایکینجی سی نظام مکتبی ـ بو مکتبین تحصیل مدتی ایکی‌ایل اولاجاقدر ـ اوچونجی عالی حربی مکتب که بورادا حق قوشونلاری و فدائی لری ایچون لیاقت و استعداد یوخاری درجه‌لی افسرلر تربیه ایدیله‌جکدر.

صحیه وزارتینین اقداماتی شیرخورشید مریضخانه‌سیندا گیجه کشیکی

حضوریندن صحیه وزارتی طرفیندن قرار آلینیب دیرکه، مردادین ۱۶ سیندان بیر دوکتور و بیر آمبولانس (یعنی بیر صحیه ماشینی) هر گیجه شیرخورشید مریضخانه‌سینده کشیک ویره‌جکلر.

عاید شهریمیزده گیجه‌لر آغیر مریضلرین الی باشقا بیر دوکتورا چاتمازسا، شیرخورشید مریضخانه‌سی اوندادا مجانی بیر صورتده یاخشیلاشا بیلمز و هر گیجه شهریمیزده ایکی دواخانه و هر محله‌ده بیر و یا ایکی دواخانه ایندی گیجه‌لر خدمت ویره‌جکدرلر.

آذربایجان نماینده‌لری مراجعت ایتمیشلر

هولاکو و صاین قلعه قضیه‌سین تحقیق ایتمکدن اوتری مختلط کمیته‌ده اشتراک ایتمک مقصدیله طهراندا گوندریلن آذربایجان نماینده‌لری که آقایان حسن جودت ایش و زحمت وزیری و ابراهیم علیزاده باش وزیر خصوصی بازرسی و آذربادگان سراه فرماندارینیندن عبارتدرلر ـ پنجشنبه گونی آخشام تبریزه مراجعت ایدیب گوردیکلری ایشلر بارده‌سینده آقای پیشه‌وری‌یه گزارش ویرمیشلر.

کمیسیونین اخباریندان صونرا فدائی و دولت قوه‌لری آراسیندا قطعی متارکه و آرامش عمله گلمیشدر.

مدنیت ایوینده

مردادین ۱۵ نده مدنیت ایوینده، معلمار هیئه‌سینین جلسه‌سی ساعت ۶ دا تشکیل تاپیب آقای فرور سووت لر اتفاقیندا و معنی ئولکه‌لرده اولان معارفین ترقیاتی بارده‌سینده دانیشمیشلار.

قاپیندا آکسی سفیر کبیری جناب سلطان احمد خان دا ستالین طرفیندن قبول ایدیلمیشدر.

سووت اتفاقیله آرژانتین آراسیندا دیپلوماتیک رابطه

موسکوا ـ سووت اتفاقی آرژانتین دولتیله دیپلوماتیک رابطه یاراتیب و یاخین گونلرده هرایکی دولت طرفیندن سفیر و تجارت نماینده‌لری تعیین اولوناجاقدر.

دنیا خبرلری

سووت حکومتینین رسمی تکذیبی

موسکوا ـ سون گونلرده ترکیه طرفیندن بیر خبر یاییلمیشدی که گویا سووت قوشونلاری یوگوسلاویا و آلبانی باهم اولوب و یونانستان سرحدلرینده تمرکز تاپیبلار.

موسکوا رادیوسی بو خبرین باشدان آیاغا یالان و افتراء قصدیله یاییلماسینی ملدوب، اونی جدا تکذیب ایتمیشدر.

ایتالیا ملکه‌سی پرتقالدا

لندن ـ ایتالیادان ویریلن خبره گوره ملکه ماری ژوزف پرتقالا حرکت ایدیب و معلوم اولدیغی اوزره ایتالیا پادشاهی دا خرداد آیینین ۱۹ دا پرتقالا حرکت ایده‌جک.

قاهره‌ده انگلیس قوشونلاری کلوبیندا حادثه

لندن ـ خردادین ۱۶ سیندا قاهره‌ده انگلیس‌قوشونلاری کلوبیندا فیلم نمایش ایتدیریلن موقعده اورادا بیر بمب آتیلیب و ۲۰ نفر هند سربازلاریندان مجروح اولوبدور.

چینده

آنکارا ـ مارشال چیان کای چک منچوریه‌داکی دولت قوه‌لرینین ۱۵ گونلیک متارکه قرارینی امضالاییب

و مجاورسه‌نین دایاندیرلماسینا امر ویریبدر.

نیویورکدا اعتصاب

آنکارا ـ نیویورک بندرینده اعتصاب ایدن عمله‌لرین سایی ۵۰ مین نفره چاتمیشدر.

ترکیه‌ده زلزله

آنقارا ـ آخرینجی خبره گوره ترکیه‌نین شرقی قسمتینده باش ویرمیش زلزله نتیجه‌سینده، ۸۳۲ نفر ئولوب، ۳۴۹ نفر یارالی و ۱۹۹۱ ائو خراب اولوبدر.

آمریکا قوشونلارینین چینده قالماسی

موسکوا ـ ۵ یونایتد پرس مخبری چینده‌ن خبر ویریر که، آمریکا قوشونلارینین فرمانده‌سی اعلام ایدیب که، آمریکا قوشونلاری غیر معین بیر مدت چینده قالاجاقلار.

ژنرالیسیموس ستالین طرفیندن قبول

موسکوا ـ خرداد آیینین ۱۶ـ سیندا موسکوایا گلمیش دانمارک خارجی ایشلر وزیری جناب دراسموس و تجارت ایشلر نماینده‌سی شاهزاده ۵ آلتین ۵ ژنرالیسیموس ستالین طرفیندن قبول اولونمشلار همین گون افغانستانین سووت